

โรคคอตีบ (Diphtheria)

ในปี พ.ศ. 2543 กองระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยโรคคอตีบ จำนวน 15 ราย จาก 13 จังหวัด คิดเป็นอัตราป่วย 0.02 ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยเสียชีวิต 6 ราย คิดเป็นอัตราป่วยตาย ร้อยละ 40 แนวโน้มอัตราป่วยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 – 2536 ลดลงอย่างชัดเจน แล้วกลับสูงขึ้นอีกในปี พ.ศ. 2537 – 2542 ในปี พ.ศ. 2543 อัตราป่วยต่ำสุดในรอบ 30 ปี (พ.ศ. 2513 – 2542) สำหรับอัตราป่วยตายมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529

กลุ่มอายุที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ กลุ่มอายุ 0 – 4 ปี 0.12 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือกลุ่มอายุ 5 – 9 ปี , 10 – 14 ปี และ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งมีอัตราป่วยต่างจากกลุ่มอายุ 0 – 14 ปี เป็นอย่างมาก ผู้ป่วยเป็นเพศชาย 8 ราย เพศหญิง 7 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1 : 1

ในปี พ.ศ. 2543 พบผู้ป่วยเดือนละ 1 – 3 ราย ยกเว้นเดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม ตุลาคม และพฤศจิกายน ไม่พบผู้ป่วยเลย

ภาคใต้มีอัตราป่วยสูงสุด 0.06 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือภาคเหนือ มีอัตราป่วยใกล้เคียงกันคือ 0.05 ต่อประชากรแสนคน ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง มีอัตราป่วยรองลงมาตามลำดับ และเป็นอัตราป่วยที่ค่อนข้างต่ำกว่า ภาคใต้และภาคเหนือมาก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 อัตราป่วยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแนวโน้มลดลง ส่วนภาคเหนือมีแนวโน้มสูงสุดและอีก 2 ภาคไม่แสดงแนวโน้มชัดเจน

พบว่า 9 จังหวัด ยังมีรายงานผู้ป่วยต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2542 คือจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง อำนาจเจริญ บุรีรัมย์ สระบุรี สตูล และนราธิวาส จังหวัดแม่ฮ่องสอน สตูล อำนาจเจริญ และลำปาง ยังคงติดอันดับ 1 – 10 เช่นเดียวกับปี พ.ศ. 2542 และจัดลำดับจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 10 อันดับแรก

กองระบาดวิทยาได้รับรายงานการสอบสวนเฉพาะรายจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 4 ราย จาก 4 จังหวัด ส่งรายงานสอบสวนเฉพาะรายคิดเป็นร้อยละ 26.69 ประวัติการรับวัคซีน ผู้ป่วยไม่ได้รับวัคซีน ร้อยละ 25 และได้รับวัคซีนครบชุด ร้อยละ 25 ในกลุ่มผู้ป่วยตาย ร้อยละ 50 ไม่ได้รับวัคซีน และร้อยละ 50 ไม่ทราบประวัติการรับวัคซีน การสอบสวนเฉพาะผู้ป่วยโรคคอตีบจะทำให้ได้ข้อมูลที่อธิบายถึงลักษณะทางระบาดวิทยา ทำให้ทราบ

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของการเกิดโรค ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดมาตรการการควบคุมป้องกันโรค จึงควรให้ความสำคัญกับการสอบสวนและจัดทำรายงานการสอบสวนโรค